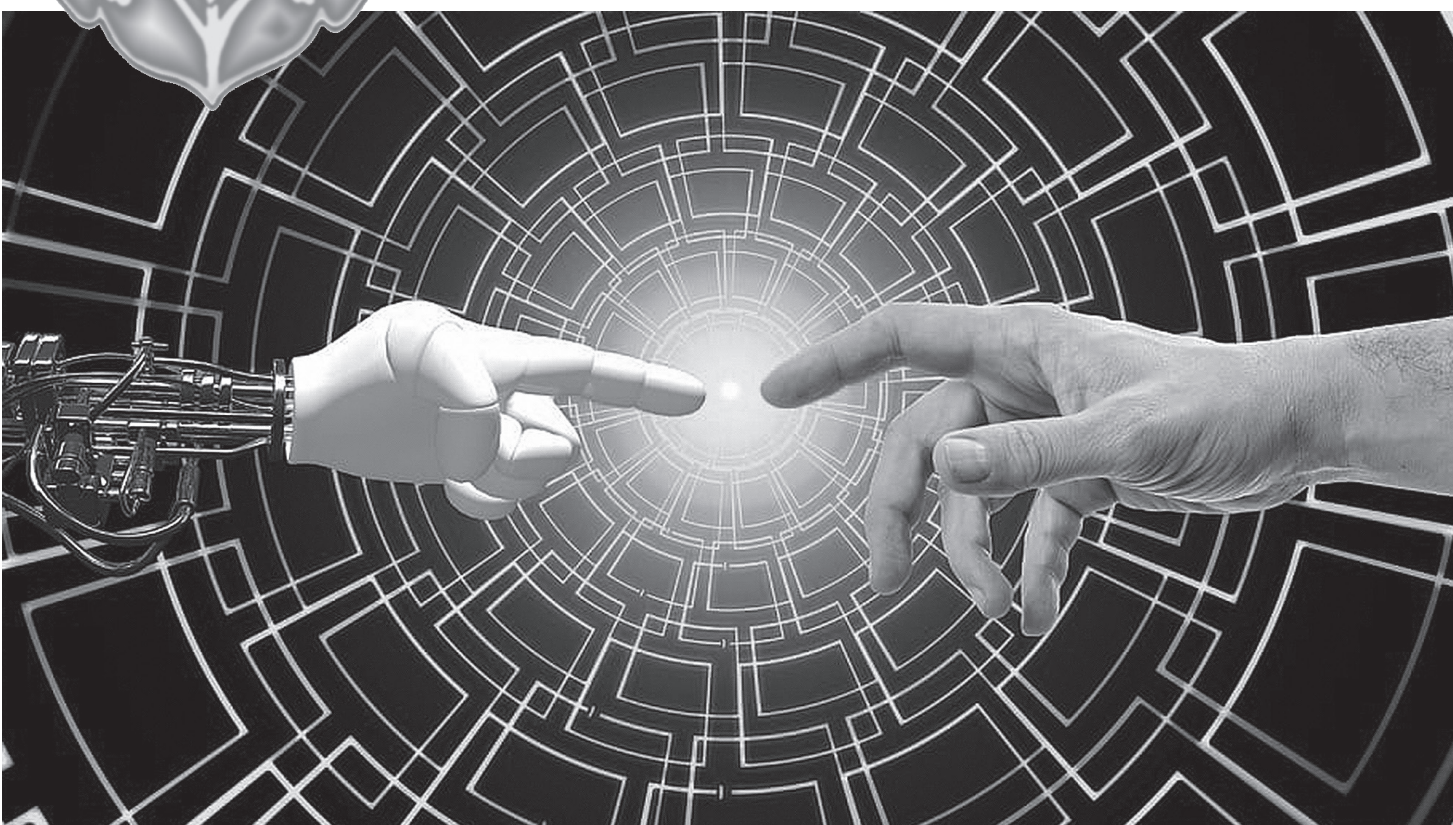

УЖГОРОД

Відкриття відбулося у ректораті УжНУ, привітав учасників та відзначив важливість впровадження інновацій у бізнесі, освіті та державному секторі і міський голова Богдан Андріїв. Узяла участь у заході і начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернобук.

Подія пройшла у змішаному форматі – офлайн та онлайн, понад два десятки експертів бізнес-сектору ділилися своїми знаннями та досвідом, а до дискусій долучилися сотні учасників.

Учасники Future Code: AI мали можливість дізнатися про ключові тренди та прогнози розвитку AI в Україні та світі, обговорити правові та етичні аспекти його впровадження, ознайомитися з успішними бізнес-кейсами компаній, які застосовують штучний інтелект, відкрити нові рішення на Startup Pitch Stage, долучитися до нетворкінгу, що об'єднує бізнес, освіту та державні інституції.

Особливою частиною стала фінальна панельна дискусія з лідерами українських AI та deep-tech стартапів. Мова йшла про виклики, інвестиції, масштабування та вихід на глобальні ринки.

Організатори події: IT Cluster Transcarpathia, AI HOUSE, УжНУ, управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради та Український фонд стартапів.

В УЖГОРОДІ ВІДБУВСЯ FUTURE CODE: AI

– велика подія, присвячена розвитку та впровадженню штучного інтелекту

ДО УВАГИ БАТЬКІВ УЧНІВ, ЯКІ ПОКИ ЩО НЕ ОФОРМИЛИ УЧНІВСЬКУ ПІЛЬГОВУ КАРТКУ ДЛЯ ПРОЇЗДУ У ГРОМАДСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ!

Нагадуємо, від 1 липня 2025 року запроваджено електронний квиток на всіх автобусних маршрутах міста. З метою прозорого обліку перевезених пасажирів пільговий проїзд у громадському транспорті міста надається за умови реєстрації поїздки електронним квитком.

Як оформити учнівську муніципальну картку ужгородця?

Подати заявку на отримання учнівської муніципальної картки ужгородця для своєї дитини Ви можете онлайн у мобільному застосунку CIVIL шляхом підтвердження своєї особи через сервіс ДІЯ. Застосунок CIVIL доступний для завантаження у Google Play та Apple Store за посиланням.

Після підтвердження поданих документів працівником

навчального закладу Вам надійде сповіщення про готовність Вашої пільгової картки, яку ви можете отримати в Центрі обслуговування пасажирів.

Центр обслуговування пасажирів здійснює прийом громадян з 8:30 по 16:30 з понеділка по п'ятницю.

У разі відсутності можливості подання документів через мобільний застосунок **Ви можете записатися на прийом за телефоном +380753067839 та відвідати Центр обслуговування пасажирів оператора електронного квитка у м. Ужгород (ТОВ "КМС"), що знаходиться за адресою: пл. Поштова, 4, каб. 104 (приміщення "Укрпошти", вхід через арку з вул. Небесної Сотні).**

Для отримання Картки в офісі оператора АСОП необхідно подати наступні документи: заяву та згоду на об-

робку персональних даних; копії свідоцтва про народження дитини та/або ID картки здобувача освіти для внесення/перевірки даних у Реєстр; довідку із закладу освіти, що підтверджує місце навчання здобувача освіти (у разі відсутності ID картки – з фото); документ, що засвідчує осо-

бу одного з батьків чи іншого законного представника здобувача освіти;

документ, що підтверджує повноваження іншого законного представника здобувача освіти.

Записатися на прийом або отримати консультацію можна за номером телефону: +380753067839.

Учні, які навчаються в навчальних закладах Ужгорода, мають право на проїзд зі знижкою у розмірі 50% вартості встановленого тарифу у період навчального року – за винятком вихідних, святкових днів та у період канікул за наявності електронного квитка.

ЯСКРАВА «ХОДА ЧЕМПІОНІВ» ПРОЙШЛА ЦЕНТРОМ МІСТА

із нагоди Дня фізичної культури і спорту
та Європейського тижня спорту

Участь у святковому дійстві минулої неділі
взяли понад 600 спортсменів та близько 30 фе-
дерацій з олімпійських і неолімпійських видів
спорту, які дарували ужгородцям щирі емоції.

Урочистою ходою крокували пред-
ставники художньої гімнастики,
фехтування, кіокушин Будо карате,
поул спорту, флаг-футболу, плавання,
шидокан карате, велоспорту, регбі, легкої атле-
тики, тенісу, баскетболу, боксу, водного поло,
кіокушинкай карате, футболу, змішаних єдино-
борств, кикбоксингу, спортивного орієнтування,
більярдного спорту, айкідо, комбат самозахис-
ту, важкої атлетики, дзюдо, шахів, волейболу,
танцювального спорту (СК «Грація») тощо.

Серед учасників – юні ужгородці, пере-
можці та призери обласних і всеукраїнських
турнірів, чемпіонатів Європи й світу, а також
їхні наставники.

На площі Поштовій їх привітали міський
голова Богдан Андрійв, заступник міського
голови Іван Завидняк та начальниця управлін-
ня у справах культури, молоді та спорту Алла
Чернобук. Вони подякували тренерам за не-
втомну працю, а спортсменам побажали нових
звершень і перемог.

Кожен учасник ходи отримав символічні
подарунки, а близько 100 кращих спортсменів
і тренерів нагородили грамотами, а також по-
дяками міської ради й управління у справах
культури, молоді та спорту.

Свято прикрасили виступи черлідерок
команди «Торнадо» Ужгородського мистець-
кого ліцею «Перспектива» (керівник Каріна
Федьо); юних танцівниць клубу спортивного
танцю «Грація» (керівник Олександра Мишко);
переможниці чемпіонату Європи 2025 року в
Празі, багаторазової «Людини року» в номінації
«найкраща танцівниця» – Анастасії Глеби, яка
представила студію східного танцю «Medina».

Ужгород ще раз довів: спорт єднає, надихає
та дарує місту силу і віру в майбутні перемоги

– Міська влада підтримує і завжди буде під-
тримувати спорт. Уже кілька років поспіль 15
найкращих спортсменів Ужгорода щомісяця
отримують стипендії, а за підсумками року та
здобутими досягненнями спортсмени й трене-
ри отримують грошові винагороди.

Це – вдячність усієї громади за їхню працю,
здобутки, якими пишається Ужгород, за те, що
прославляють рідне місто та країну на європей-
ських та світових аренах.

Щиро дякую кожному тренеру за відданість і любов до своєї справи, а нашим юним спортсменам
– за перемоги, які дарують надію й гордість кожному з нас. Ви – приклад сили духу і віри в майбутнє!
Пишаємося кожним із вас! – сказав Ужгородський міський голова Богдан Андрійв.

ФОТОФАКТ

У БО БФ "Гуманітарний центр "Совине гніздо"
минулого тижня внутрішньо переміщені особи,
зареєстровані в Ужгороді, отримали:

– 20 пакунків під-
гузків для дорослих
та урологічних про-
кладок;
– 90 хлібин.

Протягом тижня
волонтери видавали
одяг, взуття, постільну
білизну та посуд (за-
галом 2170 одиниць).

Видачу гуманітар-
ної допомоги здійсню-
вали у партнерстві з
PDUM Partnerschaft
Deutschland-Ukraine/
Moldova e. V., Luftfahrt
ohne Grenzen/Wings of Help e.V., Сплетіння Кошице, Валентином
Штефаньо та іншими благодійниками.

Нагадуємо, за відповідними реєстраціями для отримання
допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в теле-
грамі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати
на офіційній сторінці <https://sovyne.com.ua/>

ДО УВАГИ ВЛАСНИКІВ ІНЖЕ- НЕРНИХ МЕРЕЖ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, РОЗТАШО- ВАНИХ НА ВУЛ. КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ В УЖГОРОДІ

У зв'язку з проведенням капітального ремонту вулиці Карпатської
України департамент міської інфраструктури Ужгородської міської
ради додатково публічно звертається з проханням:

провести інвентаризацію та перевірку технічного стану інже-
нерних мереж, що перебувають на балансі ваших підприємств;
у разі виявлення порушень – невідкладно вжити заходи для
їх усунення, аби запобігти можливим аварійним ситуаціям та по-
шкодженню нового дорожнього покриття;
за потреби облаштувати додаткові футляри під вулицею для про-
кладання інженерних мереж у випадку аварійних чи інших ситуацій.

ЗАСІДАННЯ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ З ПИТАНЬ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

відбулося в Ужгородській міській раді

Міський голова Богдан Андрійв привітав учасників
із першим після літньої перерви засіданням та
підкреслив важливість подальшої роботи Коор-
динаційної ради. Очільник міста також поділився
ініціативою щодо відкриття в Ужгороді нових
ясельних груп у дитсадках, що стане відповіддю на
зростаючий запит від матерів, які прагнуть поєдну-
вати професійну діяльність із доглядом за дітьми.

На початку обговорили участь Ужгород-
ської міської ради у проекті «Єврогро-
мада: фінансові можливості для роз-
витку та євроінтеграції», який реалізує
ГО «Карпатська Агенція Прав Людини «ВЕСТЕД» у
партнерстві з юридичним факультетом УжНУ та
за підтримки п'яти громад Закарпаття. Проєкт
передбачає створення навчальних матеріалів,
проведення серії інформаційних сесій, ментор-
ський супровід та допомогу громадам у створенні
європейських об'єднань територіального співро-
бітництва.

Членкині Ради представили результати мінііні-
ціатив для жінок-ВПО в межах проєкту ГО SMARTA
«Амбасадорки мирних змін», підтриманого ООН
Жінки та Жіночим фондом миру та гуманітарної
допомоги (WRPH). Зокрема, презентували діяль-
ність юридичного клубу Girls' Rights Club UA, який
допомагає дівчатам здобувати правові знання,
знайомитися з роботою органів місцевого само-

врядування та орієнтуватися у виборі професій.

Департамент соціальної політики міської ради
надав роз'яснення щодо можливостей пільгового
проїзду та оформлення «Картки ужгородця».

Начальниця відділу інвестицій та взаємодії з
фондами і благодійними організаціями Управління
економічного розвитку міста Юліана Бокоч по-
інформувала про зміни у складі Координаційної
ради. За рішенням учасників до її складу було
включено Елеонору Кулчар, директорку Благо-
дійної організації «Закарпатський обласний фонд
«Благо». Фонд здійснює діяльність у сфері соціаль-
ного захисту та підтримки вразливих категорій
населення, реалізовує гуманітарні програми,
проєкти для дітей та сімей, а також сприяє інте-
грації ВПО.

Окрім цього, на засіданні обговорили графік
роботи громадського транспорту, актуальні вакан-
сії, а також нові ініціативи та програми, що стосу-
ються внутрішньо переміщених осіб в Ужгороді.

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...

Назавжди 22... 18 вересня в Ужгороді попрощалися з лейтенантом Владиславом Мельником.

Командир взводу морської піхоти військової частини А1275 героїчно загинув у перші тижні повномасштабного вторгнення росії в Україну – 10 березня 2022 року, під час виконання бойового завдання із захисту Батьківщини у Волноваському районі на Донеччині. Посмертно нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

Владислав Юрійович Мельник народився 18 лютого 2000 року у селі Данилівка на Луганщині. Із дитинства мріяв стати військовим, тому після закінчення Новоодеркульського ліцею вступив до Військової академії в Одесі.

Військову службу розпочав у серпні 2021 року у Маріуполі, командуючи 3 взводом 1 роти морської піхоти 503-го окремого батальйону морської піхоти. Він був не просто командиром, а справжнім лідером – вірним побратимом, професіоналом своєї справи, бойовим офіцером. Виконував бойові завдання на Донецькому на Луганському напрямках. Для нього слова «Вірний завжди» були не просто гаслом, а сенсом життя. Він завжди стояв на захисті. Завжди був готовий прийти на допомогу, ніколи не відступав.

Чин похорону відбувся на набережній Незалежності. Віддати шану воїну прийшли рідні, міський голова Ужгорода Богдан Андріїв, військові, ветерани російсько-української війни, містяни.

Поховали Героя на Пагорбі Слави.

У захисника залишилися батьки.

Вічна пам'ять і слава!

19 вересня Ужгород попрощався із 40-річним захисником – сержантом Павлом Білецьким.

Павло Павлович Білецький народився 1 березня 1985 року в селі Рокосово Хустського району та виріс там разом із старшою сестрою Лесею. У цьому селі продовжують проживати їхні батьки – тато Павло та мама Юлія.

Проте усе свідоме життя Павла Білецького було пов'язано з Ужгородом, де він навчався в духовній академії, успішно працював у журналістиці та професійній фотографії, брав участь у формуванні політичних процесів і громадському житті краю, створив власну сім'ю, став люблячим батьком для своїх доньок Євгенії, Злати та Ніки і коханим чоловіком для дружини Тетяни.

Проте повномасштабне вторгнення росію в Україну у лютому 2022 року створило умови, у яких вибір між обов'язками голови родини у тиловому Закарпатті та обов'язком стати на захист Вітчизни був для Павла очевидним.

Цей рішучий крок із цивільного життя й затишку родинного тепла в сувору буденність щоденної службової рутини дав Павлу не тільки конкретні цілі й зміст, що виявилися важливішими за особистий комфорт, добробут власної сім'ї й персональне виживання, але й подарував нову велику родину – бойових побратимів із якими він пройшов Клішіївку, Веселе, Красногорівку, Торецьк та інші точки на лінії зіткнення, за ходом бойових дій у яких із завмиранням серця спостерігала не тільки Україна, але й весь світ.

Ті завдання та функції, які виконував Павло Білецький у складі 21 батальйону спеціального призначення – підрозділу Президентської бригади імені гетьмана Богдана Хмельницького – теж були схожі на роль голови родини, бо вони були про забезпечення, про порядок, про опіку та про те, щоб евакуйовувати тих, хто постраждав на полі бою.

Військовослужбовець Павло із позивним «Грек», ігноруючи тривожні дзвіночки, які підказували, що варто подбати про себе і своє здоров'я, а не тільки про здоров'я та життя побратимів, відтягував власне звернення за медичною допомогою, як міг.

Павло погодився пройти необхідні обстеження вже тільки в Києві, куди після Краматорська вивели його взвод технічного забезпечення для переведення влітку 2025 року у підпорядкування Третньої окремої штурмової бригади.

Але навіть почувши попередній діагноз і лікарські прогнози, він не надав надто великого значення все більш явним симптомам хвороби, аж поки вони не набули критичних масштабів. Саме тому його особиста історія боротьби з підступним онкологічним захворюванням почалася тільки в серпні 2025 року, а його вірним і відданим соратником у цій боротьбі стала дружина. Решта ж близьких і знайомих знали від Павла тільки те, чим він сам вважав за потрібне поділитися: «Приїхав на лікування, все нормально, запланована операція в Києві, потім побачимось». У цьому був весь він – завжди впевнений, оптимістичний, турботливий, завбачливий та самодостатній.

Павло ні на мить не припускав, що якась хвороба зрештою таки зможе перемогти його у цій дуже особистій битві за життя, тим більше, що на його боці була не тільки родина та близькі, але й команда професійних лікарів Національного інституту раку у місті Києві.

Та попри неймовірну волю та віру, любов і підтримку, а також лікування в найкращій профільній лікарні України 12 вересня 2025 року Павло Білецький помер.

Прощалися із захисником на набережній Незалежності, віддати йому шану прийшло багато людей – рідні та близькі, бойові побратими, голова ОВА Мирослав Білецький, голова обласної ради Роман Сарай, міський голова Богдан Андріїв, працівники обласної ради та ОВА, міської ради, друзі, колеги-журналісти, фотографи, військові, містяни.

Поховали воїна на Пагорбі Слави.

І нехай життя Павла Білецького було невинувато коротким, але воно було неймовірно широким, глибоким і наповненим, а його цінності та віра в краще майбутнє, як і світла пам'ять про нього назавжди залишаться в серцях тих, хто мав честь його знати.

В Ужгороді 22 вересня попрощалися із полеглим Героєм – 33-річним молодшим сержантом, оператором БПЛА Андрієм Поганем.

Андрій Андрійович Погань народився 16 жовтня 1991 року в Ужгороді. Ріс веселим та допитливим, виховувався у садочку «Радість», згодом навчався у школі №12. Мав багато друзів, займався спортом, любив тварин і комп'ютерні ігри.

У листопаді 2020 року познайомився зі своєю майбутньою дружиною Крістіною, а вже у червні 2021 вони одружилися та обвінчалися, мріючи створити велику родину. І його мрія здійснилася, він став батьком двох дивовижних синочків Давида та Віктора. Однак надорозі щасливого сімейного життя стала війна. Андрій був справжнім патріотом і добровільно вступив у лави Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Проходив навчання у Великобританії, став досвідченим пілотом дронів, отримав звання молодший сержант, з великою відповідальністю ставився до покладених на нього завдань. Нагороджений відзнакою Міністерства оборони України – Хрестом Військово-морських сил.

На превеликий жаль, 16 вересня 2025 року Андрій Погань героїчно загинув на Покровському напрямку Донеччини, залишаючись вірним Україні до останнього подиху...

Прощалися з воїном на набережній Незалежності. Віддати йому шану прийшли рідні та друзі, побратими, колеги із охоронного агентства «СБМ», міський голова Ужгорода Богдан Андріїв, військові, містяни.

Від Головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння в лавах Збройних Сил.

Поховали Героя на Пагорбі Слави. **Вічна пам'ять і слава воїну.**

«МОНОЛОГИ НАД УЖЕМ»

Шостий Міжнародний театральний фестиваль моновистав пройшов в Ужгороді до Дня міста

Цьогоріч до обласного центру Закарпаття знову приїхали театри та актори, які продовжують працювати під обстрілами, у підвалах замість сцени, в умовах обмежених ресурсів, із постійною тривогою за глядача.

Загалом участь у фестивалі взяло 9 театрів – шість українських та три з-за кордону.

У перший театральний день глядачі побачили дві вистави – авторську «Чорний птах із білою відзнакою» (про життя і творчість Василя Стуса) від Київського академічного театру «Колесо». А також виставу від незалежного театру «На третьому поверсі» «За дверима», яка розповідає про Бекмана – солдата, який повертається додому після Другої світової війни.

У другий театральний день поціновувачі театального мистецтва переглянули також дві вистави – «Розмова про життя» від Львівського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Юрія Дрогобича та «Зовнішньо переміщена особа» (за п'єсою К. Гензеля «Кламмова війна»), яку показав Перший державний театр Донеччини «Terra Incognita» (Маріуполь-Київ).

Подивитися виставу «Розмова про життя» прийшли і міський голова Богдан Андріїв та начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук. Міський голова подякував акторам, які завітали до Ужгорода, за їхню відданість театральному мистецтву навіть у надзвичайно складних умовах війни. Він відзначив, що театр – це й про силу слова й емоцій, які здатні підтримати людей, підняти важливі соціальні теми та подарувати глядачам розраду і віру. Подякував також одному із організаторів фестивалю Михайлові Носі.

Серед вистав, які можна було переглянути 19-21 вересня – «Леді Макбет» (онлайн) у виконанні вірменської актриси Нори Бадалян, «Очима клоуна» від Театру «ОКО» (Львів), «Другу» зіграла Школа мистецтв вільних та небайдужих (Львів), «Третя молитва» (пам'яті Ярослава Верещака) від Закарпатського обласного театру драми та комедії (Хуст) і ще одна вистава від Закарпатського обласного угорського драматичного театру (Берегово) – «Перлина мого серця».

«Монологи над Ужем» проходять від 2018 року. На фестивалі за ці роки було представлено більше 30 вистав українських теа-

трів та 12 – європейських колективів.

Засновники фестивалю – Ужгородська міська рада, управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради, газета «Закарпатські ОГОлошення», за підтримки Закарпатської ОВА, департаменту культури Закарпатської ОВА. Співорганізатори – Закарпатський академічний обласний театр ляльок «Бавка» і Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр імені братів Шереміїв.

Вистави цьогоріч показували на двох сценах – в облмуздрамтеатрі та театрі ляльок «Бавка».

УЖГОРОД ДОЛУЧИВСЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТИЖНЯ МОБІЛЬНОСТІ – 2025

Уже вчотирнадцяте наше місто взяло участь у Європейському тижні мобільності, до якого цьогогоріч приєдналися понад 2200 міст із 45 країн світу, серед них – 7 українських.

2025 рік став для Ужгорода роком важливих змін у сфері транспорту та мобільності: місто отримало 13 нових низькопідлогових автобусів «Електрон» і відкрило нові маршрути, у тому числі для мікрорайонів «Боздош» та «Шахта»; підписано контракт на постачання 9 електробусів українського виробництва, які очікують у 2026 році; запроваджено електронний квиток на всіх міських автобусних маршрутах;

Ужгород приєднався до ініціативи CIVINET Ukraine, щоб переймати європейський досвід у сфері мобільності; відбувся III Всеукраїнський Форум Міської Мобільності, який зібрав у нашому місті

близько 200 учасників. Ці кроки спрямовані на розвиток зручного, доступного й екологічного громадського транспорту та створення комфортного міського простору для всіх ужгородців.

АРТ-ТЕРАПІЯ «ЗЦІЛЕННЯ ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО»

– черговий ретрит для матерів і дружин полеглих Захисників

Захід організував департамент соціальної політики Ужгородської міської ради. Разом із психологом Ужгородського міського центру соціальних служб департаменту соціальної політики Галиною Кузкою жінки відкривали свої почуття крізь кольори та малюнки, знаходили сили у щирих розмовах і теплих обіймах. Арт-терапія подарувала відчуття єдності, підтримки й того, що поруч є ті, хто розуміє твій біль.

У безпечній і довірливій атмосфері жінки ділилися пережитим, відчувати полегшення й отримати душевне тепло. SPA-процедури та час для відпочинку стали ще

однією нагодою хоча б на мить зняти тягар горя та знайти сили рухатися далі. Департамент соціальної політики Ужгородської міської ради висловлює щиру по-

дяку за участь у проведенні заходу власнику «Хаша BBQ» за надану чудову локацію, ТЦ «Дастор» за смаколики та АТ «Ужгородське АТП» за організацію транспорту.

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кадрами на вільні робочі місця:

- **молодший державний інспектор** – заробітна плата 11350,80 гривень – Здійснює обслуговування та ремонт інженерно-технічних засобів охорони та зв'язку, забезпечує обслуговування комп'ютерної техніки та засобів відео-спостереження.
- **закрійник** – заробітна плата 20000 гривень – Пошиття верху взуття. Вміння працювати на універсальних машинах відповідно до технологічних вимог. перевіряти якість крою. відповідність кольору деталей виробу, ниток іта прикладного матеріалу, якість шва, регулювати частоту строчок та натяг ниток, дотримуватись правил техніки безпеки.
- **бібліотекар** – заробітна плата 10000 гривень – Виконує роботи щодо забезпечення бібліотечних процесів (комплектування, оброблення бібліотечного фонду, організація та використання каталогів та інших елементів довідково-бібліографічного апарату, ведення та використання автоматизованих баз даних, облік, організація та зберігання фондів, обслуговування читачів та абонементів). Бере участь у науково-дослідній та методичній роботі бібліотеки.
- **фахівець** – заробітна плата 14000 гривень – Ведення особових справ. Здійснення нагляду за особами звільнених від відбування покарання з випробувальним терміном. Проведення соціально – виховної роботи.

- **інженер з комп'ютерних систем** – заробітна плата 25000 гривень – Знання операційних систем та їх адміністрування систем управління базами даних.
- **молодша медична сестра (мол. мед. брат) (санітарка, санітарка-прибирал., санітарка-буфетниця та ін.)** – заробітна плата 8000 гривень. – Вологе прибирання кабінетів і підсобних приміщень, хірургічного блоку, палат, санвузлів, холу і сходів з дотриманням санітарно-гігієнічних норм; щоденне поточне прибирання ;дотримання чистоти в клініці.
- **швачка** – заробітна плата 15000 гривень – Пошиття жіночого одягу, перевіряти якість крою, відповідність кольору деталей, ниток, ґудзиків, допоміжного матеріалу, стежити за якістю швів, регулювати машинку, міняти шпульки. Необхідні знання видів тканин, їх властивості щодо пошиття, способи їх обробки, технологію швейного виробництва. Вимоги: хороший зір, схильність до виконання монотонної роботи. На території підприємства працює їдальня та медпункт.
- **адміністратор** – заробітна плата 25000 гривень – Відповідає за координацію роботи станції, обслуговування клієнтів, контроль за продажами та збереженням товарно-матеріальних цінностей, забезпечує чистоту та порядок на території АЗС, приймає обробляє платежі, веде необхідну документацію.

Звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського центру зайнятості: м. Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактний телефон: +380442449486.

ФОТОФАКТ

17 вересня Україна відзначила День усиновлення. У мирний час це свято було про милосердя та добро, а зараз, у роки війни, воно стало ще й про біль. Тисячі дітей втратили своїх рідних – когось забрала війна, когось змусила розлучитися доля. І саме зараз кожна дитина особливо потребує любові, обіймів і відчуття дому.

В Ужгороді цього дня традиційно зібралися на спільну молитву. У храмі Преображення Господнього на Цегольні молилися за тих, хто дарує дітям шанс знову відчувати родинне тепло: усиновителів, опікунів, прийомних батьків і батьків-вихователів. До молитви долучилися працівники Служби у справах дітей, ужгородського міського центру соціальних служб департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради та Денного центру соціально-психологічної допомоги.

Ми щиро дякуємо кожному, хто відкрив своє серце для дитини. Дякуємо усиновителям, опікунам, прийомним батькам і батькам-вихователям за вашу любов і турботу.

Якщо у вашому серці є місце для ще однієї людини – подаруйте його дитині, яка залишилася наодинці.

За додатковою інформацією, що стосується створення сімейних форм виховання, можна звертатися за телефонами: 0500553004, 616472 – Ужгородський міський центр соціальних служб департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради або за телефоном 612503 – Служба у справах дітей.

«ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО» ПОПЕРЕДЖАЄ ПРО МОЖЛИВІСТЬ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ ПРИ НЕДОТРИМАННІ ПРАВИЛ УЛАШТУВАННЯ ЕЛЕКТРОУСТАНОВОК

З настанням осінньо-зимового періоду збільшується кількість пожеж через порушення правил експлуатації електропобутових приладів, насамперед електронагрівальних. На цей період припадає до 70 відсотків загибелі людей на пожежах. Саме тому ПрАТ «Закарпаттяобленерго» застерігає від порушення правил користування електроустановками та правил пожежної безпеки.

З огляду на сумну статистику товариство попереджає і нагадує про категоричну заборону використання саморобних, несертифікованих електрообігрівальних приладів для опалення будинків, квартир тощо. НАГАДУЄМО:

- не користуйтеся зіпсованими вимикачами, розетками, вимикачами й іншими електроприладами!
- не використовуйте електроприлади, при включенні яких нагрівається провід і плавиться ізоляція!

Виконання внутрішніх електророзподільних мереж та під'єднання до них електроприладів повинно відповідати вимогам «Правил улаштування електроустановок». Порушення цих вимог може призвести до пожежі, зокрема й до загибелі людей.

Категорично забороняється спалювання сухоостою, чагарників, влаштування сміттєзвалищ поблизу охоронних зон ліній електропередач та біля трансформаторних пунктів, електростанцій («Правила охорони електричних мереж», пункт 8).

Уздовж повітряних ліній електропередач встановлюється охоронна зона електричних мереж – земельна ділянка і повітряний простір, обмежені вертикальними площинами, що віддалені по обидва боки лінії від крайніх проводів, за умови невідхиленого положення, на відстань, залежно від напруги повітряних ліній:

- 2 метри – до 1 кВ;
- 10 метрів – до 20 кВ;
- 15 метрів – 35 кВ;
- 20 метрів – 110 кВ;
- 25 метрів – 220 кВ.

На осіб, які порушують ці вимоги, чим можуть спричинити виникнення пожеж на електрообладнанні, покладається відповідальність із нарахуванням і відшкодуванням збитків від пожежі в установленому Законом порядку.

Дирекція ПрАТ «Закарпаттяобленерго»

ШПИГУНСЬКИЙ РОМАН АНДРІЯ ЛЮБКИ ПРЕЗЕНТУЮТЬ В ОБЛАСНІЙ БІБЛІОТЕЦІ

У Всеукраїнський день бібліотек, 30 вересня, о 18:00, в Закарпатській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Ф. Потушняка відбудеться презентація нової художньої книжки письменника, волонтера Андрія Любки – «Вечір у Стамбулі».

Події шпигунського роману, виданого цьогогоріч у видавництві «Meridian Czernowitz», розгортаються у наші дні. У розпал війни з Росією український письменник вирушає з Ужгорода до Стамбула на презентацію турецького перекладу свого роману. Здавалося б, звичайна літературна поїздка, але перед від'їздом до нього звертається офіцер Служби безпеки України з невеличким проханням. Легковажна згода стає початком небезпечної авантюри, літератор потрапляє у вир розвідницьких та любовних пригод.

Книжку автор написав минулого літа, коли зламав ногу і в графіку насиченого волонтерського життя знайшов час для хudoжньої творчості.

Андрій Любка – письменник, перекладач

і есеїст, лауреат багатьох міжнародних премій. У 2025 році увійшов до списку «100 людей культури» за версією журналу «NV». У доробку автора – романи «Карбід», «Твій погляд, Чіо-Чіо-сан», «МУР», збірки оповідань «Кімната для печалі», «Кілер», збірки есеїстики «Саудаде», «Щось зі мною не так», «Війна з тильного боку», репортажна книжка подорожніх нотаток «У пошуках варварів» та три поетичні збірки.

Як волонтер Андрій разом з командою придбав і передав Збройним Силам України вже 390 автівок. В Ужгороді розмову з Андрієм Любкою модеруватиме головна редакторка обласної бібліотеки Іванна Когутич-Гаврош. Подія відбудеться в межах святкування 80-річчя Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Ф. Потушняка Вхід вільний.

У Західному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції 22.09.2025 зареєстрований наказ департаменту культури Закарпатської обласної державної адміністрації від 16.09.2025 №273 „Про затвердження Положення про відкритий фестиваль сучасної української драматургії „Відгомін вічності” за №132/768.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 17 по 23 вересня ПІШОВ ІЗ ЖИТТЯ 21 УЖГОРОДЕЦЬ:

Русанова Олена Юріївна 1942 р.н.
Рум'янцев Ігор Ігорович 1948 р.н.
Ласковець Людмила Тимофіївна 1938 р.н.
Сньозик Марія Петрівна 1957 р.н.
Білецький Павло Павлович 1985 р.н.
Мельник Владислав Юрійович 2000 р.н.
Шерегі Крістіан Енрікович 2008 р.н.
Мамонов Аркадій Михайлович 1962 р.н.
Коврей Юлій Людвикович 1961 р.н.
Новак Ганна Іванівна 1961 р.н.
Феньо Омелян Вікентійович 1951 р.н.
Попович Олена Вікторівна 1985 р.н.
Ковач Олександра Михайлівна 1961 р.н.
Погань Андрій Андрійович 1991 р.н.
Подобнюк Михайло Васильович 1950 р.н.
Клочко Наталя Володимирівна 1979 р.н.
Акімочкін Олександр Сергійович 1949 р.н.
Кулак Єва Михайлівна 1941 р.н.
Клімик Володимир Улянович 1940 р.н.
Коваль Михайло Васильович 1939 р.н.
Кудієвська Тетяна Ігорівна 1977 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

17 ВЕРЕСНЯ В УКРАЇНІ ТРАДИЦІЙНО ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ РЯТІВНИКА

Це – свято мужніх людей, які щодня стоять на захисті життя і безпеки громадян

У час війни їхня місія набуває ще більшої ваги: закарпатські рятувальники ліквідовують наслідки обстрілів, допомагають постраждалим та беруть участь у розмінуванні звільнених територій.

Урочистості з нагоди професійного свята відбулися в Ужгороді – закарпатських рятувальників привітали т.в.о. начальника Головного управління ДСНС у Закарпатській області Роберт Варга, голова обласної військової адміністрації Мирослав Білецький,

керівники обласної та міської рад Роман Сарай та Богдан Андріїв, т.в.о. голови районної державної адміністрації Андрій Кушнірук та інші поважні гості. За сумлінну службу та ви-

сокий професіоналізм рятувальникам вручили грамоти й відзнаки. Особливо подяку висловили ветеранам і пенсіонерам служби, а також благодійним і громадським організаціям, які підтримують підрозділи ДСНС. Під час заходу наголосили на важливості щоденної праці рятувальників, їхній готовності ризикувати власним життям заради порятунку інших. Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять тих, хто загинув, виконуючи службовий обов'язок.

ПОБАЧИЛА СВІТ ДОКУМЕНТАЛЬНА КНИЖКА ОЛЕКСАНДРА ГАВРОША «РОЗБІЙНИКИ КАРПАТ»

Тернопільське видавництво «Навчальна книга – Богдан» видало нову документальну книжку ужгородця Олександра Гавроша «Розбійники Карпат» в серії «Ім'я на обкладинці». Вона розповідає про таке характерне явище для Центральної Європи, як розбійництво.

«В народному сприйнятті «чорні хлопці» часто асоціювалося із стихійною боротьбою проти соціального та національного гноблення, з прагненням до волі та справедливості, про що свідчить багатий фольклор в усіх без винятку народів Карпат» – пояснює Олександр Гаврош. Сам він почав серйозно досліджувати цю тему, коли почав писати свої відомі дитячі книжки «Пригоди тричі славного розбійника Пинті» та «Розбійник Пинтя в Заклятому місті».

У «Розбійниках Карпат» автор уперше в нашій літературі докладно описує не тільки найвідоміших опришків українських Карпат, але й розбійників Словаччини, Польщі, Румунії та Угорщини, спираючись на закордонні джерела. Окрім історичних нарисів, книжка містить

і найвідомішу чеську п'єсу про закарпатського опришка Миколу Шугая «Балада для бандита» Мілана Угдє, яка досі з успіхом йде на сценах Чехії і вперше перекладена українською мовою.

Книжка «Розбійники Карпат» написана популярним стилем і містить чимало фактологічних даних, що робить її цінною як для пересічного читача, так і для фахівців. Окрім авторських текстів, подані і переклади з відомих чеських та словацьких авторів (Івана Ольбрахта, Ота Голуба, Івана Сабо) на згадану тему, частина з яких вперше оприлюднюються українською у даному виданні.

Книжка щедро проілюстрована роботами відомих митців, що графічно доповнюють нари-

си про найвідоміших опришків Карпат. Раніше в серії «Ім'я на обкладинці» виходили книжки Олександра Гавроша «Загадковий Духович», «Таємниця Ерделі», «Нескорена Карпатська Україна», «Казки і казкарі».

Іванка Когутич

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПАМ'ЯТНИКА: ОЛЕКСАНДР ДУХНОВИЧ

Чи чули ви, як в Ужгороді жартують про два пам'ятники, розташовані на різних берегах, – пам'ятник Августину Волошину та пам'ятник Олександру Духновичу? Мовляв, бронзовий Волошин, піднявши догори два пальці, питає: «Давай двічі по п'ятдесят?». А Духнович з іншого берега йому показує: «Ні, давай тричі». Насправді ж обидва священники в житті ніколи не перетиналися, бо жили в різні часи. Тому зараз уже без жартів і міфів розкажемо вам про справжню історію пам'ятника Олександру Духновичу, який розташований на Київській набережній, перед головним фасадом Закарпатського обласного державного українського музично-драматичного театру ім. братів Шерегіїв.

Ужгородський пам'ятник священнику, педагогу та літератору Олександру Духновичу є далеко не першим в історії нашого краю. Рівно 100 років тому, у 1925 році, скульптуру Духновича авторства Олени Мондич-Шиналі відкрили у Севлюші (Виноградіві), згодом пам'ятники отримали Хуст, Колочава тощо, але не всюди їм вдалося пережити період радянської влади. Звісно, після здобуття незалежності України культурні товариства краю почали рух за те, аби пам'ятник Олександру Духновичу стояв і в Ужгороді. Та втілити це в реальність виявилось дуже непросто.

У 1997 році про довгий шлях брон-

зового Духновича до людей розповідав у газеті «Орбіта» колишній мер міста Еміль Ландовський: «Ми планували встановити пам'ятник уже восени 1993 року (в День міста Ужгорода), але не знайшли майстерні, де би його можна було відлити у бронзі. Іздили до Львова, Кошице, Ленінграда, Будапешта, і тільки на початку 1994 року знайшли майстерню в Ніредьгазі, яка погодилася виготовити пам'ятник. Однак, коли ми вже були на фінішній прямій, почалися, або точніше,

продовжились закулісні ігри. Відомо, що в місті працювала конкурсна комісія, до якої входили компетентні спеціалісти-професіонали, історики, діячі культури, скульптори. Було проведено декілька конкурсів на кращий проект пам'ятника. Всій або майже всій комісії сподобалась робота нашого відомого скульптора Михайла Беленя. Я сказав, що майже всім, бо дехто з членів комісії пішов в атаку. Їм не те що пам'ятник не сподобався, вони виступили проти автора. Пішли анонімні листи в обласну адміністрацію. Однак ми не відступили. Хочу сказати, що це була нелегка боротьба. Опоненти виступали не тільки проти пам'ятника О. Духновичу, але й проти пам'ятника Шевченку. Я вважаю, що дороги двох пам'ятників пересіклися, і тому виникла ця ситуація».

Нині скульптор Михайло Белень пригадує, що пройшов розгляд на трьох конкурсах, де його майже метровою пластиліновою модель пам'ятника О. Духновичу нарешті затвердили. На жаль, зображення цієї моделі не збереглися, але автор точно пам'ятає, що трохи її переробляв, зокрема доопрацьовував священницький одяг Духновича. «Я мусив за пів року закінчити гіпсову скульптуру, тому працював як проклятий, – розповідає скульптор. – У своїй майстерні вдома

я зробив спершу майже 5-метровий металевий каркас, потім накладав на нього свіжий гіпс, моделюючи, поки він не затвердів. Я сам собі хотів довести, що зможу це зробити. І ціну назвав таку, що з мене угорці сміялися, мовляв, де такого скульптора ще знайти, аби за таку сміхотворну ціну зробив такий пам'ятник. Але я зробив, бо мені це було важливо».

Коли гіпсова скульптура була завершена, її почали готувати для перевезення до Ніредьгази, де її мали відлити в бронзі. Але й тут не обійшлося без пригод. У тій же статті в газеті «Орбіта» Еміль Ландовський задував: «Коли гіпсову фігуру Олександра Духновича в Невицькому (саме там розташовувалася майстерня скульптора – авт.) завантажували в автомашину, з'явилися два представники шостого відділу міліції, які поцікавилися пам'ятником. Всі документи по перевезенню пам'ятника були

узгоджені на Чопській митниці та в обласній адміністрації. Здавалось, що хтось дуже сумлінно готував провокацію проти мерії і, в першу чергу, проти пам'ятника. Коли автомашина перетнула наш кордон і закінчувалися узгодження на угорській митниці, пролунав телефонний дзвінок з Ужгорода з вимогою повернути каміон на територію Закарпаття. Переконалий, що у даному випадку міська прокуратура проявила неабияку «пильність».

Із третьої спроби гіпсова скульптура таки дісталася Ніредьгази. Але тоді, у 1994 році, справа далі не пішла, бо змінилася міська влада – новим мером міста став Сергій Ратушняк. Як згадував в інтерв'ю його попередник Еміль Ландовський, було домовлено, що відлити пам'ятник Духновичу в бронзі коштуватиме 31-32 тисячі умовних одиниць. 18 тисяч перерахували угорцям ще за Ландовського, але потім затягування справи призвело до штрафних санкцій, тобто замість 12 тисяч умовних одиниць міська влада була винна вже 20 тисяч. Ці нюанси в оплаті стали причиною

(Ісуса Христа) та Бога-Святого Духа.

Ми попросили скульптора Михайла Беленя розшифрувати символи та ідеї, які він закрив у цей пам'ятник. Отже, Олександр Духнович зображений людиною середнього віку, бо десь у такий період свого

життя він проживав в Ужгороді (не рахуючи часу навчання). Він одягнений у священницький одяг, у русі – тобто йде, несучи нам віру та знання. Правою рукою, як уже було зазначено вище, показує символ Святої Трійці, у лівій руці тримає книжку, яку можна розцінювати

також і як ікону. На лицевій стороні книжки зображені Богородиця з дитям Ісусом та частина молитви – цю ікону Михайло Белень побачив і перефотографував у Свидницькому музеї української культури. Позаду, якщо придивитися, видно ікону зі зображенням архангела Михаїла. «Я зробив його таким, яким його бачу і відчуваю як професіонал», – сказав скульптор.

того, що відкриття пам'ятника довелося відкласти аж до 1997 року.

Газети писали, що міська влада тоді вирішила довести справу з пам'ятником Духновичу до кінця, аби використати це як додаткову перевагу перед виборами. Не будемо зараз вдаватися в політичні деталі – факт у тому, що гроші на те, аби привезти бронзовий пам'ятник до Ужгорода таки були знайдені й відкриття призначили на святкування Дня міста на початку жовтня 1997 року. Захід мав стати дуже велелюдним, на нього планували приїхати гості з усієї області – аж тут містом прокочується новина, що скульптуру затримали на кордоні й не випускають із Угорщини. Причиною називали неповний розрахунок із ливарнею, хоча скульптор Михайло Белень вважає, що хтось із владних кіл просто не хотів допустити, аби відкриття пам'ятника Духновичу було надто людним.

Приблизно через 10 днів всі проблеми були залагоджені, місто призначило нову дату урочистого відкриття. У неділю, 12 жовтня 1997 року, біля пам'ятника, накритого білим полотнищем, зібралася велика кількість людей. Говорили чиновники, співали хори, зірвали біле полотно, говорив скульптор, священники провели святове богослужіння й освячення пам'ятника, біля відкритого мікрофона лунали пісні, декламували вірші, люди несли квіти. З тих пів бронзовий Духнович стоїть над річкою, піднявши три пальці на знак Святої Трійці: Бога-Отця, Бога-Сина

Але чому пам'ятник Олександру Духновичу стоїть саме на Київській набережній, перед театром? Михайло Белень згадує, що було багато варіантів розташування пам'ятника, зокрема розглядалося місце на Православній набережній перед будівлею Товариства ім. Духновича – там, де нині розміщений монумент «Скорботна мати». На початку 1990-х це місце було відкинута, бо вважалося недостатньо відкритим і центральним для вшанування постаті Олександра Духновича. Нарешті вирішено було встановити пам'ятник перед театром, обличчям до річки – тим більше, що був період, коли театр хотіли назвати іменем Духновича. Цікаво, що стоїть постамент на фундаменті старого будинку, який був на цьому місці до того, як на набережній почали зводити театр. Фундамент був такий міцний, що архітектор проекту Степан Шолтес разом із скульптором Михайло Беленем вирішили, що кращої основи для стійкості постаменту і не знайти. Закінчимо ж ми цю статтю ще одним цікавим фактом. Михайло Белень виготовив пам'ятники Олександру Духновичу не лише для Ужгорода, а й для Мукачеве та Виноградова. Так от голова Духновича у Виноградіві була копією голови Духновича в Ужгороді – лише у збільшеній версії. Чому була? Бо у 2017 році гілка з дерева впала й пошкодила гіпсовий пам'ятник у Виноградіві, тож його замінили на інший.

Тетяна ЛІТЕРАТИ
"Про Захід"

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ВИНАРНЯ ШАНДОРА ШПЕКА

Тим, хто так само, як і я, любить розглядати старі листівки з видами Ужгорода, неодмінно потрапляли на очі зображення винарні Шпека. У 1920-1930-х роках це був дуже відомий у місті заклад, добре розрекламований поштовими листівками. Нині ж ми розкажемо, хто такий був Шпек, і покажемо, як відпочивали ужгородці та гості міста в його знаменитій винарні.

Шандор Шпек був корінним ужгородцем. Відомо, що ще його дід у 1846 році відкрив на тодішній Гальковій площі (нинішній площі Ф. Корятовича) невеличкий цех із виробництва пряників і магазин, де ті пряники продавали. Потім пряники випікав уже батько Шандора Шпека, а в 1912 році сімейну справу перейняв його молодший брат Іштван.

Саме в такій сім'ї пряничників народився у 1881 році Шандор Шпек. Закінчив в Ужгороді школу, почав працювати у податковій адміністрації. У роки Першої світової війни служив у 66-му піхотному полку, воював на російському фронті, де потрапив у полон. Полоненого Шандора Шпека повезли на Далекий Схід, у табір «Красная речка» під Хабаровськом, який був відомий доволі суворими, порівняно з іншими таборами, умовами утримання. Разом із Шандором у таборі проживали й інші ужгородці з 66-го піхотного полку, зокрема відомо, що в одній кімнаті з ним утримували відомого в подальші роки адвоката й чиновника Олодара Бартаковича (це саме йому належав до кінця Другої світової

війни красивий будинок РАЦС-у на нинішній набережній Незалежності).

Можемо припустити, що повернувшись після полону до Ужгорода, Шандор Шпек продовжив працювати у податковій адміністрації (у чехословацькі часи ця установа називалася фінансовою дирекцією). З цього періоду його життя відомо також, що він активно грав у футбол, був одним із засновників футбольної команди "Ужгородського атлетичного клубу", у складі якої вигравав кубок округу і вивів команду в трійку лідерів у краї.

У книжці "Ungvár és Ung vármegye" (1940) написано, що у 1925 році Шандор Шпек вийшов на пенсію, можливо, 44-річного працівника відпустили так швидко через якісь військові поранення. Але відпочивати Шандор і не думав, бо ще того ж 1925 року відкрив на вулиці Глибокій в Ужгороді власну винарню, яку так і назвав – "Speck".

Нині вулиця Глибока має іншу назву – Кошицька. Після Другої світової разом зі старою назвою вона втратила і те, що виділяло її з-поміж усіх інших в Ужгороді – свої винарні. Лише подивіться, як про цю місцину писали колись газети: "Найвселішою вулицею Ужгорода є вулиця Глибока. Якщо хтось хоче весело прожити ніч, раджу йому забавитися у "вичерпі вина" (мабуть, "вичерпами" називалися маленькі приватні підвальчики – авт.). Там немає обмеженого часу продажу, тому можна забавитися і до ранку. Пивниця, де вино мали би продавати, є такою маленькою, що ледве 10 осіб можуть вміститися. Тому газда допомагає собі тим, що на вулиці виставляє ще три столи, щоб лише гостей не відпустити. Йому то добре, але жителям вулиці то є жахливо. Крики, співи, прокльони кожного дня лунають майже до півночі, а іноді й до

3-ї години ранку. І що робити людині, котра після важкого трудового дня хоче відпочити? Чи за це ми платимо податки, щоб восени ходити по своїй вулиці в болоті, взимку – у великому снігу, а влітку – слухати цілу ніч від вікнами серенади?".

Мешканцям Глибокої справді було на що скаржитися, адже чи не кожен будинок на цій вулиці мав підвали, в яких люди зберігали і продавали своє вино. Як бачимо, винарні були зовсім маленькі – на 10 відвідувачів, і великі – наприклад, як у Ланди, Яцика і Шандора Шпека. З реклам Шпекового закладу видно, що подавали у винарні найкращі місцеві вина, закусити їх можна було відбірним м'ясом лоци-печене, а ще у закладі завжди звучала музика і можна було потанцювати. Тобто заклад цей був не дешевою корчмою, а добротним місцем для відвідувачів середнього класу, до якого не соромно було зйти навіть особам заможним і статусним.

Родзинкою закладу була простора літня веранда і сад із впорядкованими терасами на схилі гори. У родинному архіві ужгородки Гертруди Русин є кілька дуже цікавих фотографій, на яких видно веранду і сад із розкладеними між деревами столиками, накритими білими скатертинами. Як видно на фото, нічого надзвичайного чи вишуканого на тій веранді не було: проста дощата підлога, звичайні стільці. Але та зелень навкруги, сонце, гори, прекрасний винний аромат, запальна музика і весела компанія, мабуть, робили це місце дуже атмосферним. Не дивно, що про нього часто згадували у чехословацьких газетах, як про місце, де можна чудово відпочити.

Фото з архіву родини губернатора Підкарпатської Русі Костянтина Грабаря

упевнено тримався в інтер'єрі винарні цей чоловік, можна припустити, що це і був власник

Фото з архіву Гертруди Русин

До слова, чи не на усіх світлинах із закладу Шандора Шпека видно високого сивого чоловіка у костюмі з краваткою. Не буду стверджувати, але судячи з того, як

якщо ми знаємо також, що він був власником великих виноградарств, очолював товариство виноробів і багато років разом із братом Іштваном дарував гроші на утримання футбольної команди "Ужгородського атлетичного клубу" ("UAC"). Проживала сім'я братів Шпеків в одному будинку, станом на 1936 рік він розташовувався на площі Ф. Корятовича, 37. На жаль, нині будівлі з таким номером на площі немає, тому важко сказати точно, де вона стояла. У цьому будинку Шандор проживав зі своєю дружиною Ілоною Павлик та п'ятьма дітьми. Його старший син Шандор став аптекарем, Дюла – дантистом, також у сім'ї були три доньки: Моргіт, Ержебет і Марія.

Цікаво, що винарню на вулиці Глибокій Шандор Шпек володів лише до 1938 року. Коли Ужгород рішенням Віденського арбітражу перейшов Угорщині, він отримав ліцензію і став постачальником "Угорської державної залізниці" ("MÁV"). У роботі Шандор допомагав і брат Іштван.

На жаль, нам не вдалося дізнатися, що сталося далі з Шандором Шпеком, знаємо лише, що його син Шандор ще у 1980-х роках працював аптекарем в угорському селі Балатонсоді, тож, можливо, родина виїхала в Угорщину ще до кінця Другої світової війни. Що ж до винарні Шпека, то на основі цієї будівлі в радянські часи побудували ресторан "Турист".

Веселі винні традиції на цій вулиці довелося забути, тепер же і взагалі нічого тут не нагадує про затишну вуличку, на якій працювали колись безліч винарень, а відвідувачі сиділи за столиками просто на тротуарах. Згадка про це залишилася лише під землею, де й досі простягаються углиб гори старі, вже подекуди засипані, підвали.

закладу Шандор Шпек. Про нього ми знаємо також, що він був власником великих виноградарств, очолював товариство виноробів і багато років разом із братом Іштваном дарував гроші на утримання футбольної команди "Ужгородського атлетичного клубу" ("UAC"). Проживала сім'я братів Шпеків в одному будинку, станом на 1936 рік він розташовувався на площі Ф. Корятовича, 37. На жаль, нині будівлі з таким номером на площі немає, тому важко сказати точно, де вона стояла. У цьому будинку Шандор проживав зі своєю дружиною Ілоною Павлик та п'ятьма дітьми. Його старший син Шандор став аптекарем, Дюла – дантистом, також у сім'ї були три доньки: Моргіт, Ержебет і Марія.

Цікаво, що винарню на вулиці Глибокій Шандор Шпек володів лише до 1938 року. Коли Ужгород рішенням Віденського арбітражу перейшов Угорщині, він отримав ліцензію і став постачальником "Угорської державної залізниці" ("MÁV"). У роботі Шандор допомагав і брат Іштван.

На жаль, нам не вдалося дізнатися, що сталося далі з Шандором Шпеком, знаємо лише, що його син Шандор ще у 1980-х роках працював аптекарем в угорському селі Балатонсоді, тож, можливо, родина виїхала в Угорщину ще до кінця Другої світової війни. Що ж до винарні Шпека, то на основі цієї будівлі в радянські часи побудували ресторан "Турист".

Веселі винні традиції на цій вулиці довелося забути, тепер же і взагалі нічого тут не нагадує про затишну вуличку, на якій працювали колись безліч винарень, а відвідувачі сиділи за столиками просто на тротуарах. Згадка про це залишилася лише під землею, де й досі простягаються углиб гори старі, вже подекуди засипані, підвали.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

ГОРОСКОП

ОВЕН

Довіряючи розуму й логіці, прислухайтеся і до інтуїції, внутрішнього голосу. Спробуйте не хвилюватися з будь-якого приводу, бо надмірна емоційність може негативно позначитися на самопочутті.

ТЕЛЕЦЬ

Важливі рішення – професійні чи побутові – краще відкласти на тиждень-два: тепер велика ймовірність прикрої помилки. У спілкуванні не давайте волю емоціям, щоб уникнути конфліктів.

БЛИЗНЯТА

Частка здорового егоїзму буде корисною: тільки залагодивши власні проблеми, зможете повноцінно допомогти іншим. Намагайтесь розраховувати лише на власні ресурси – як розумові, так і матеріальні.

РАК

Уникайте спілкування з неприємними для вас людьми – енергію можна витратити продуктивніше: на роботу й особисте життя. Відмовтеся від злих слів і думок – вони можуть зашкодити саме вам.

ЛЕВ

Тиждень серйозних проєктів і планів на наступний рік. Від неважливих справ краще відмовитися. Намагайтесь приділяти менше уваги матеріальному, а більше – духовному.

ДІВА

У цей період вам має таланти в усіх життєвих сферах, можливий сприятливий збіг обставин для розв’язання давно назрілих проблем. Тож не упустіть шансу – дійте!

ТЕРЕЗИ

Незважаючи на вплив енергії, витратити її слід ощадливо – інакше може не вистачити сил для найскладніших завдань. Насамперед необхідно зосередитися на власних справах.

СКОРПІОН

Тиждень сприятливий для тих, хто сміливо рухається до поставленої мети, долаючи всі перепони на шляху. Найважливіше, що необхідно зробити, – почати активні діяти.

СТРІЛЕЦЬ

Доцільно звести до мінімуму спілкування з колегами, щоб не мати справи з недоброзичливо налаштованим співрозмовником. І уникайте суперечок із близькими, аби не допустити серйозної сварки.

КОЗОРІГ

Проаналізувавши події недавнього минулого, постарайтесь визначити, що можна було зробити краще. Якщо вдасться виправити помилку, – наблизите доленосний життєвий поворот.

ВОДОЛІЙ

Для задоволення своїх бажань використовуйте тільки благородні методи. Приділяйте максимум уваги близьким, особливо тим, хто найбільше потребує турботи й уваги.

РИБИ

Тиждень підходить для рішучих дій. Попри чийсь намагання вплинути на ваші погляди і переконання, наполегливо стійте на своєму – згодом самі собі подякуєте за непохитність.

АНЕКДОТИ

– Тату, що таке навігатор?

– Ну, це така штука, яка каже тобі, куди їхати і як.

– Як мама?

– Ну... не зовсім. Навігатор мож-на вимкнути.

• • •

Є список журналу «Форбс», а є список боржників за комунальні послуги на дверях вашого під'їзду. Якщо вас немає в жодному з цих списків, ви належите до середнього класу.

• • •

Чим старшою я стаю, тим краще розумію відьом із казок, які селилися в глухому лісі та вбивали всіх, хто їх потурбує.

• • •

– Таксі – це так, для душі, насправді я людьми торгую.

– Ви поворот проїхали.

– Я знаю...

• • •

Дружба – це коли ти ще не встиг розповісти про проблему, а в тебе вже налито.

• • •

А пам'ятаєте, як свого часу ви бабусі намагалися пояснити, що таке комп'ютер? Ось тепер на прикладі біткоїнів ви можете зрозуміти її тодішні відчуття.

• • •

Косметика – це така річ, яка допомагає жінці не лякати оточуючих своєю природною красою.

• • •

Головний мозок людини – єдиний орган, який дав назву сам собі.

• • •

Перед початком гри в магазин із мамою маленька донька попередила, що в неї все подорожчало.

• • •

Якщо ви купили папугу і не навчили його говорити фразу: "Допоможіть! Вони перетворили мене на папугу!", – ви даремно купили папугу...

• • •

За кожною успішною жінкою лежить на дивані чоловік, який збирає енергію Всесвіту та відправляє її, щоб у неї був успіх. А вона цього не цінує.

• • •

Для справжнього песиміста немає значення, склянка наполовину порожня чи наполовину повна. Він у принципі вважає, що "склянка нині вже не та, як колись раніше..."

• • •

Таргани схожі на деяких людей: вони нічим особливо не заважають, але перебувати з ними поряд гидко.

ОВОЧ НОМЕР ОДИН
ДЛЯ ДОВГОЛІТТЯ

Здоров'я людини напряму залежить від наших щоденних звичок, зокрема від раціону. Правильно підібрані продукти можуть навіть подовжити життя. Якщо додати шпинат до раціону, то можна значно покращити здоров'я.

Головна сила шпинату – в його антиоксидантному складі. Вітамін С, лютеїн і зеаксантин допомагають боротися з вільними радикалами і знижують рівень запалення в організмі, а отже, уповільнюють процеси старіння. Шпинат багатий на нітрати, які допомагають нормалізувати тиск, і фітонутрієнти, що знижують ризик деяких онкологічних захворювань. У ньому є бета-каротин, флавоноли і вітамін С – все, що потрібно для комплексного захисту організму. У наші дні шпинат, як частина раціону, став навіть ще більш популярним. Свіже листя шпинату – відмінний інгредієнт для популярних легких та поживних салатів. Шпинат добре поєднується з іншими овочами, а також з фруктами, сиром та м'ясом. Заморожений шпинат набує популярності як відмінний інгредієнт для овочевих коктейлів. Мало хто знає, що вживання шпинату позитивно впливає на наші очі, адже він містить лютеїн та інші речовини, що захищають нервові клітини і запобігають виникненню таких захворювань як дистрофія сітківки. Шпинат особливо рекомендують вживати людям, які працюють з комп'ютерами. Шпинат містить рекордну кількість вітаміну К, що впливає на міцність наших кісток. Людям, що часто нервують на роботі, шпинат допомагає відновити спокій та працездатність. Саме шпинат здатен запобігати ушкодженням слизових оболонок і стабілізувати обмін вуглеводів.

ПРОДУКТ ДЛЯ
ЗДОРОВИХ ОЧЕЙ
І ЯСНОГО РОЗУМУ

Доведена користь авокадо для мозку. Науковці стверджують, що цей продукт дійсно поліпшує увагу й пам'ять. Авокадо допомагає захистити зір та підтримує роботу мозку.

Авокадо також містить велику кількість калію, клітковини та ніацину, який знижує запальні процеси в організмі. Крім того, у його складі є природні антиоксиданти, що сприяють збереженню здорового зору. Авокадо є цінним джерелом корисних жирів, каротиноїдів і вітамінів А, Е та К. Ці речовини допомагають запобігати серйозним очним захворюванням, зокрема віковій макулярній дегенерації та діабетичній ретинопатії. Науковці також довели позитивний вплив авокадо на когнітивні здібності. Учасники дослідження, які протягом 6 місяців щодня вживали авокадо, продемонстрували кращу пам'ять, концентрацію уваги та швидше вирішували завдання. У них також зріс рівень лютеїну та покращилася щільність макулярного пігменту, що безпосередньо пов'язано з роботою мозку. Фахівці описують і вивчення впливу авокадо на людей із зайвою вагою. Протягом 12 тижнів одна група учасників отримувала авокадо щодня, інша – ні. Результати показали, що саме у першій групі покращилися когнітивні функції, зокрема увага та здатність концентруватися. Вчені зазначають: підвищення рівня лютеїну – лише один із факторів, що пояснює позитивний ефект. Ймовірно, поєднання корисних жирів, клітковини та комплексу вітамінів у складі авокадо сприяє кращій роботі мозку. Таким чином, регулярне вживання авокадо позитивно впливає не лише на зір, а й на когнітивні здібності, роблячи цей фрукт справжнім суперфудом для здоров'я.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети “Ужгород” •

• Видавець: ТОВ "Редакція газети “Ужгород” • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.

ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678 у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427

Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.

Тираж 1050 екз. Замовлення № 1770.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовлені матеріали. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.